

Фикҳ дарслари (132-дарс). Исломда шахсий озодалик (иккинчи мақола)

14:30 / 15.04.2021 3379

هَلْ لِي قَوْلٌ مِّنْ مَّا كُنْتُمْ تَدْعُونَ أَمْ لِي عُلُوٌّ عَلَى النَّاسِ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
لَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنِ اجْعَلْ لِّمَا آتَيْنَاكَ مِنْهَا جُودًا وَلَا يُبَالِي أَنِ اتَّخَذَتِ الْإِنسَانُ لِقَامٍ إِذْ يُؤْتِيهِ جَنَّتَيْنِ تَسْتَسْتَأْذِنُ بَعْضُهُمَا لِبَعْضٍ أَنِ ادْخُرُوا هَهُنَا تَبْتَغُوا مِنْهَا وَلَا يَتَذَكَّرُ أَلَّا هِيَ حَائِلَةٌ مَّتَابِعُةٌ

Салмон розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«У кишига: «Набийингиз сизларга ҳамма нарсани, ҳатто қандай қазои ҳожат қилишни ҳам ўргатди», дейилди.

У киши:

«Тўғри. Батаҳқиқ, у зот бизни қазои ҳожат қилганимизда ёки бавл қилганимизда қиблага қарашимиздан, ўнг қўл билан истинжо қилишимиздан ёки учтадан кам тош билан истинжо қилишимиздан ёки чиқинди ва суяк билан истинжо қилишимиздан наҳйи қилганлар», деди».

Бешовларидан фақат Бухорий ривоят қилмаган.

Сўнг уни ювиш одобдир.

لَا أَقُوهُ نَعُوهَ لَلِإِيضَرِّ كَلِّمَ نَبَسَانَ نَعُوهَ يَبْلُؤُكُمْ كَأَخْلَافِ أَوْ هَجَامُ نُبَايَ وَر
هَيْلَعُ هَلَلِ إِصْرِهِ لَلِأُلُوسِ رَلِاقِ، ثَدَّ دِي دِي چ چ چ چُتْ لَزَنَ عَيْ آلِ وَدَهَ نَأ
أَمْفِ رُوهُ طَلِإِي فَمُ كَيْلَعِ يَنْتَأْ دَقَ هَلَلِإِنِ إِرَاصِنَ آلِ رَشْعَمِ أَيِ: «مَلَسَو
يَجُنُّنَ سَنَوِ، عِبَانَجُ لَأَنْمُ لَسْتَعْنَوِ، عَالِ صِلِ الْأَصْوَتِ نَ: أُولِاقِ» «مُ كُرُوهُ ط
«هُومُ كَيْلَعِ فَ، كَذَا وَهَفَ»: لِاقِ، أَمَّ لِبِابِ

Ибн Можа, Ҳоким ва Байҳақий Анас ибн Молик розияллоху анҳудан ривоят қиладилар:

«Унда покланишни севадиган кишилар бор. Аллоҳ эса покланувчиларни севадир», ояти нозил бўлганда Расулulloҳ соллаллоху алайҳи васаллам:

«Эй Ансорийлар жамоаси! Аллоҳ сизларни покликда мақтади. Сизнинг поклигингиз нимадир?» дедилар.

«Намозга таҳорат қиламиз. Жанобатдан ғусл қиламиз. Сув ила истинжо қиламиз», дейишди.

«Мана шу экан-да! Уни маҳкам тутингиз!» дедилар».

Агар у махраждан бир дирҳамдан кўпроқ тарқалган бўлса, ундан истинжо қилиш вожибдир.

Чунки бир дирҳам афв қилинган миқдордир. Ундан зиёдидан покланиш, албатта, вожиб бўлади.

Қўлини ювгандан кейин махражини муболаға ила бўшаштирган ҳолда, бармоқларининг ич тарафи ила уни ювади.

Махраждаги нажасни ювишдан олдин қўлни ювиш у тозаланиш асбоби бўлганидандир. Махражни бўшаштириш ила унинг ҳамма жойларидаги нажосатни ювиш осонлаштирилади.

Кейин қўлни ювади.

Шунда қўлга теккан нажосат ва ноқулай ҳидлар кетади.

Халода қиблага қараш ёки унга ортини қилиш макруҳдир.

Охирги жумладаги ҳукми фуқаҳоларимиз қуйидаги ва шунга ўхшаш бошқа далиллардан олганлар:

هَيْلَعُ هَلَلِ إِصْرِهِ لَلِأُلُوسِ رَلِاقِ، نَعُوهَ لَلِإِيضَرِّ كَلِّمَ نَبَسَانَ نَعُوهَ يَبْلُؤُكُمْ كَأَخْلَافِ أَوْ هَجَامُ نُبَايَ وَر
أُولِؤِي أَلَوِةَ لَبْقُولِ لَبْقُولِ سَيِ الْفَطَائِغِ لَأَمْ كُدَحْأِ يَتَأْ إِذِإِ: لِاقِ مَلَسَو

албатта «Хало одоблари» номли боб бўлади.

(Тамом)

«Кифоя» китобининг биринчи жузи асосида тайёрланди